

Jasna vizija za modernu državu

Građani Obrtnici, slobodna zanimanja i
poljoprivrednici Trgovačka društva Udruge Nerezidenti

Porez na dodanu vrijednost - Porezni obveznik

Broj klase: 410-01/15-01/1539

Unadžbeni broj: 513-07-21-01/15-2

Zagreb, 28.09.2015

Primjene PDV-a i poreza na dohodak

Podnositelj upita iz dostavnog popisa dostavio je pitanja u vezi primjene PDV-a i poreza na dohodak. U nastavku navodimo dostavljena pitanja i odgovore u vezi istih.

1. Kakav je porezni tretman isporuka kartičnih kuća VISA-e i MasterCard-a obzirom da se iste, kako se navodi u dopisu, smatraju jedinstvenom uslugom podri provođenju platnih transakcija za svrhe PDV-a. U dopisu se navodi da su pojedine pomoćne usluge iako nominalno iskazane zasebno na računima kartičnih kuća operativnih razloga, nužne i neophodne da bi se pružila glavna usluga i iste je u ekonomskom i praktičnom smislu neispravno porezno razmatrati izvan konteksta glavnih usluga.

Prema odredbi članka 4. stavka 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine broj 73/13, 99/13, 148/13, 153/13 i 143/14, u daljnjem tekstu: Zakon o PDV-u) PDV plaća na isporuku svih vrsta dobara i sve obavljene usluge u iznositelju uz naknadu koje obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav.

Odredbama članka 40. stavka 1. točke d) Zakona o PDV-u i članka 67. stavka 1. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine broj 79/13, 85/13, 160/13, 35/14 i 157/14, u daljnjem tekstu: Pravilnik o PDV-u) propisano je da su plaćanja PDV oslobodene transakcije, uključujući posredovanje, u vezi sa štednim, tekućim i žiro računima, plaćanja transferima, dugovima, čekovima i drugim prenosivim instrumentima, osim naplate duga.

Prema članku 67. stavku 3. Pravilnika o PDV-u uslugama vođenja računa smatra se vođenje novčanog računa za klijenta, deponiranje, prijenos i povlačenje novčanih sredstava na račun, elektroničkim ili nekim drugim putem, usluge izdavanja čekova vezano za poseban račun, trajni naloz, iznamljivanje dugovanja, pristup i vođenje internetskog i telefonski bankarstva, usluge izdavanja platnih kartica vezano za određeni račun, te sortiranje i brojanje novca vezano uz neki poseban račun.

Odredbama članka 67. stavka 4. Pravilnika o PDV-u propisano je da se transakcijama iz članka 40. stavka 1. točke d) Zakona o PDV-u ne smatraju i otvaranje računa, zatvaranje računa, upis tereta i dugovanja, obavješćivanje depozitara o uplatama i isplata, obavješćivanje banke depozitara o promjeni stanja na računu, o stanju računa, zatim danarisi pretploata u vezi sa sustavom računa ili platnim karticama i slično.

Uslugama neposredno povezanim s transakcijama iz članka 40. stavka 1. točke d) Zakona o PDV-u ne smatra se najam i održavanje terminala i drugih uređaja za obradu kartičnih plaćanja, postavljanje i održavanje bankomata, čuvanje i pohrana novčanih sredstava te najam sefova, zaštićenog prostora i lokacija, što je propisano odredbama člankom 6. Pravilnika o PDV-u.

U skladu s navedenim, obzirom da iz danog primjerka računa VISA-e nije razvidno o kakvim se točno uslugama radi te da su iste šifrirane prema poslovanju koje je poznato kartičnim kućama i primatelju takvih računa ne možemo se sa sigurnošću običavati u vezi poreznog tretmana usluga koje bankama zaračunavaju kartične kuće. Kod određivanja poreznog tretmana usluga treba uzeti u obzir te u svakom pojedinom slučaju utvrditi radi li se o jednoj usluzi ili o više usluga koje se smatraju pomoćnim uslugama glavnoj usluzi. Prema stavu 3. Europske unije izraženog u presudi NLB Leasing d.o.o. u predmetu C-209/14 u točki 41. za potrebe PDV-a svaku uslugu treba uobičajeno smatrati zasebnom i neovisnom, kao proizlazi iz članka 1. stavka 2. drugog podstavka Direktive o PDV-u. Međutim, u određenim okolnostima, više formalno različitih usluga, koje bi mogle biti isporučene odvojeno i na način odvojeno podijeljeni oporezivanju ili poreznom oslobodenju, treba smatrati jedinstvenom transakcijom kada nisu samostalne.

U točkama 42. i 43. iste presude se navodi da je riječ o jedinstvenoj transakciji, pogotovo kada su dva ili više elemenata ili akata koje je dostavio porezni obveznik tako u povezani da tvore, objektivno, jednu gospodarski nedjeljivu isporuku čije bi razdvajanje bilo umjetne naravi. Kad se pokaže da se navedene transakcije ne mogu smatrati jedinstvenom uslugom, načelo porezne neutralnosti se ne protivi tomu da ih se odvojeno oporezuje u svrhu PDV-a.

U presudi NLB Leasing d.o.o. u predmetu C-349/96 točki 30. presude Suda Europske unije navodi da se usluga mora smatrati pomoćnom uslugom ako za kupca ne predstavlja sama po sebi, nego sredstvo za bolje uživanje glavne obavljene usluge.

Obzirom na navedeno, kako bi se mogao dati odgovor o poreznom tretmanu kartičnih kuća VISA-e i MasterCard mora se točno znati koje usluge obavljaju i zaračunavaju bankama za svaku pojedini slučaj utvrditi radi li se o jednoj usluzi ili o više usluga koje se smatraju pomoćnim uslugama koje slijede porezni tretman glavne usluge. Prema tome, ako se utvrdi da kartična kuća bankama obavlja više usluga koje obavljene pojedinačno za banku ne predstavljaju cilj same za sebe tada se takve usluge mogu smatrati pomoćnim uslugama u vezi platnih transakcija napominjujući da su plaćanja PDV-a oslobodene platne usluge i s tim povezane usluge posredovanja ako se obavljaju u skladu s posebnim propisima uređuju to područje.

2. Postavljeno je pitanje obračuna PDV kod preuzimanja nekretnosti u ovršnim i stečajnim postupcima i ukazano je na problem različitih poreznih osnovica ovisno o to je li stjecatelj obveznik PDV-a ili nije obveznik PDV-a.

Prema članku 40. stavku 1. točkama j) i k) Zakona o PDV-u plaćanja PDV-a oslobodena je isporuka građevine ili njihovih dijelova i zemljišta na kojem se one nalaze, osim ispon prije prvog nastanjenja odnosno korištenja ili isporuka kod kojih od datuma prvog nastanjenja odnosno korištenja do datuma sljedeće isporuke nije proteklo više od dvije godine isporuka zemljišta, osim građevinskog zemljišta.

Poreznom osnovicom pri isporuci dobara i usluga sukladno članku 33. stavku 1. Zakona o PDV-u smatra se naknada koju čini sve ono što je isporučitelj primio ili treba primiti kupca ili neke druge osobe za te isporuke uključujući iznose subvencija koji su izravno povezani s cijenom ispučenih dobara ili usluga.

U poreznu osnovicu uračunavaju se iznosi poreza, carina, pristojbi i sličnih davanja, osim PDV-a, te sporedni troškovi kao što su provizije, troškovi pakiranja, prijevoza i osiguranja koje isporučitelj dobara ili usluga zaračunava kupcu ili primatelju, sukladno članku 33. stavku 2. Zakona o PDV-u.

Porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a u Republici Hrvatskoj obavezan je sukladno članku 75. stavku 3. točki d) Zakona o PDV-u platiti PDV za isporuke nekretnosti i je prodao ovršenik u postupku ovrhe.

Člankom 21. Pravilnika o PDV-u propisano je kada zakonom utvrđeno tijelo u postupku ovrhe proda neko dobro, ne smatra se da je došlo do isporuke između dužnika i ovršnog tijela već do izravne dužnikove isporuke kupcu koja podliježe oporezivanju.

Iz odredbe Zakona o PDV-u proizlazi da se kod prodaje nekretnosti u postupku ovrhe na koje se plaća PDV, a koje kupuje porezni obveznik upisan u registar obveznika PDV-a primjenjuje prijenos porezne obveze. Navedeno znači da ovršenik koji je upisan u registar obveznika PDV-a neće na nekretnost prodanu u postupku ovrhe obračunati PDV nego će primijeniti prijenos porezne obveze kupac nekretnosti koji je upisan u registar obveznika PDV-a obračunat će PDV na kupljenu nekretnost koju može odbiti kao pretporez. Kupac nekretnosti u tom slučaju na postignu cijenu u postupku ovrhe obračunava PDV-a po stopi 25% koji može odbiti kao pretporez neovisno o tome da li mu je ovršenik izdao račun što proizlazi iz odredbe članka 133. sta 3. Pravilnika o PDV-u.

Ako se u postupku ovrhe proda nekretnosti na koju se plaća PDV, osobi koja nije upisana u registar obveznika PDV-a, tada je ovršenik koji je upisan u registar obveznika PDV-a obavezan na ispučenju nekretnosti obračunati PDV. U tom slučaju smatra se da postignuta cijena predstavlja cijenu u koju je uključen PDV obzirom da je ovršenik porezni obveznik.